

СҮХБААТАР АЙМГИЙН ЗАСАГ ДАРГЫН
ДЭРГЭДЭХ СТАТИСТИКИЙН ХЭЛТЭС

СҮХБААТАР АЙМГИЙН НИЙГЭМ, ЭДИЙН ЗАСГИЙН БАЙДАЛ

1 сар
2022

Баруун-Урт сум

ГАРЧИГ

Ерөнхий тэмдэглэл	3
Аргачлалын тайлбар	4-5
Товч танилцуулга	6-12
Үндсэн үзүүлэлтүүд	13
I. Нийгмийн үзүүлэлт	
I.2 Хөдөлмөр	14-16
I.3 Нийгмийн халамж	17
I.4 Эрүүл мэнд	18-19
I.5 Гэмт хэрэг	20-21
II. Эдийн засгийн үзүүлэлт	
II.1 Мөнгө, банк	22
II.2 Төрийн санхүү	22-24
II.3 Үнэ	25-26
II.4 Хөдөө аж ахуй	27
II.5 Аж үйлдвэр	28-30
II.6 Барилга	31

Ерөнхий тэмдэглэл

I. Товчилсон үгийн тайлал:

Сумдын нэр:

АС Асгат

БД Баяндэлгэр

ДА Дарьганга

МХ Мөнххаан

НА Наран

ОН Онгон

СҮ Сүхбаатар

ТШ Түвшинширээ

ТЦ Түмэнцогт

УБ Уулбаян

ХА Халзан

ЭЦ Эрдэнэцагаан

БУ Баруун-Урт

Төл гэсэн нь төлөвлөгөө, Гүйц гэсэн нь гүйцэтгэл юм.

II. Саруудыг ром тоогоор тэмдэглэв. (I, II, III, IV, V, VI, VII ...г.м)

Тухайн сарыг оруулсан жилийн эхнээс өсөн нэмэгдэх дүнг харуулахдаа I-IV, I-XI зэргээр илэрхийлэв.

III. Дараах тэмдэглэлийг ашиглав:

... Мэдээлэл байхгүй

х Бүтцийн өөрчлөлт

0.0 Маш бага тоо

+, - Зөрүү

- Гүйцэтгэл байхгүй

* Дахин

┌ "Үүнээс" гэдгийг харуулах бөгөөд зарим тохиолдолд тухайн үзүүлэлтийн бүрэлдэхүүн хэсгүүдийн нийлбэр нэгдсэн дүнтэй тэнцэхгүй байж болно.

IV. 21-20 нь 2020 оны үзүүлэлт тухайн оны үзүүлэлтээс өсч, буурсан абсолют өөрчлөлт.

V. Орон дэвшүүлэхээс хамаарч зарим үзүүлэлтийн нийлбэр нь дүнтэйгээ, бүтцийг хувиар илэрхийлэхэд 100 хувиас их, бага зэрэг зөрүүтэй байж болно.

АРГАЧЛАЛЫН ТАЙЛБАР

- **Хөдөлмөр:** Бүртгэлтэй ажилгүй иргэдэд Монгол Улсын хуулиар зөвшөөрөгдсөн хөдөлмөрлөх насны, хөдөлмөр эрхлэх чадвартай, цалин хөлстэй ажил болон хувиараа хөдөлмөр эрхэлдэггүй, тухайн үед ажиллахад бэлэн, цалин хөлстэй ажил идэвхтэй хайж байгаа Хөдөлмөрийн хэлтэст бүртгүүлсэн хүмүүс орсон болно.
- **Эрүүл мэнд, Гэмт хэрэг:** Уг салбарын мэдээнүүдийг холбогдох газар, хэлтсүүд нь нэгтгэн гаргаж ирүүлдэг.
 - **1 хүртэлх насны 1000 хүүхдэд ногдох нялхсын эндэгдлийг** 1 хүртэлх насандаа эндсэн хүүхдийн тоог дээрх хугацаанд амьд төрсөн хүүхдийн тоонд харьцуулж тодорхойлдог.
 - **1-5 хүртэлх насны 1000 хүүхдэд ногдох нялхсын эндэгдлийг** 1-5 хүртэлх насандаа эндсэн хүүхдийн тоог дээрх хугацаанд амьд төрсөн хүүхдийн тоонд харьцуулж тодорхойлдог.
- **Эрүүгийн хуульд** эрүүгийн хариуцлага хүлээлгэхээр заасан, нийгэмд аюултай гэм буруутай үйлдэл, эс үйлдэхгүйг гэмт хэрэг гэнэ. Гэмт хэргийн нийгмийн аюулын шинж чанар, хэр хэмжээ, оногдуулж болох ялын хүнд, хөнгөнийг харгалзан гэмт хэргийг хөнгөн, хүндэвтэр, хүнд, онц хүнд гэж ангилна.

Эрүүгийн хууль шинэчлэгдсэнтэй холбогдон гэмт хэргийн нэр төрөл урьдынхаас нилээд өөрчлөгдсөн.

 - Хүний амь бие, эрүүл мэндийн эсрэг гэмт хэрэгт бусдыг амиа хорлоход хүргэх, иргэдийн эрх чөлөө, эрүүл мэндийн эсрэг гэмт хэрэг болон хүнийг санаатай алах, болгоомжгүйгээс алах хэргийг нэгтгэн оруулсан.
 - Хүүхэд гэр бүл, нийгмийн ёс суртахууны эсрэг гэмт хэрэгт хүчингийн хэргийг оруулсан.
 - Өмчлөх эрхийн эсрэг гэмт хэрэгт бусдын эд хөрөнгийг хулгайлах, бусдын эд хөрөнгийг булаах, бусдын эд хөрөнгийг дээрэмдэх, бусдыг эд хөрөнгийг залилан мэхэлж авах, бусдын эд хөрөнгийг завших, үрэгдүүлэх гэмт хэргийг хамруулсан.
 - Нийгмийн аюулгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэгт танхайн гэмт хэргийг оруулсан.
 - 18 ба түүнээс дээш насны 10000 хүнд ногдох бүртгэгдсэн гэмт хэргийн тоог гаргахдаа нийт бүртгэгдсэн гэмт хэргийн тоог оны эхний 18 ба түүнээс дээш насны хүн амд харьцуулан тооцно.

- **Хэрэглээний үнийн индекс / ХҮИ / гэдэг нь** хэрэглэгчдийн худалдаж авсан бараа үйлчилгээний нэр төрөл, чанар өөрчлөлтгүй тогтвортой байхад үнэ дунджаар хэрхэн өөрчлөгдөж буйг хэмжих үзүүлэлт бөгөөд нийт өрхөөр тооцсон үнийн өөрчлөлтийг харуулна.
 - Үндэсний статистикийн хороо нь хэрэглээний үнийн улсын индексийг Улаанбаатар хотын ХҮИ-ээр тооцож байсан аргачлалаа шинэчилж, 2008 оны 1 дүгээр сараас олон улсын нийтлэг арга зүйн дагуу хэрэглээний үнийн улсын индексийг аймаг, нийслэлийн өрхийн 2010 оны хэрэглээний зардлаар жигнэсэн дундаж үзүүлэлтээр тооцох аргачлалд шилжсэн.
- **Мөнгө, банк:** Монгол банк арилжааны банкнуудаас мэдээг авч нэгтгэн, банкнуудын үндсэн материалын хамт ирүүлдэг.
- **Төрийн санхүү:** Төсвийн орлого, зарлагын мэдээг Олон Улсын Валютын Сангийн стандарт ангиллаар 1995 оны 10-р сараас эхлэн жил бүр гаргаж байна. Аймгийн төсвийн орлого нь аймаг, сумын төсвийн орлогоос бүрдэнэ. Аймгийн нэгдсэн төсөв нь татварын болон татварын бус орлого, улсаас авах санхүүгийн дэмжлэг, тусгай зориулалтын шилжүүлгийн орлого, орон нутгийн сангийн орлогын шилжүүлэг зэргээс бүрдэнэ. Төсвийн мэдээг Санхүү төрийн сангийн хэлтэс үндсэн нэгжүүдээс авч нэгтгэн ирүүлдэг.
- Аймгийн төсвийн мэдээг Санхүү, төрийн сангийн хэлтэс үндсэн нэгжүүдээс авч нэгтгэн ирүүлдэг.
- **Хөдөө аж ахуй:** Газар тариалангийн эцсийн мэдээг багийн Засаг дарга нар өрхөөс цуглуулах ба аж ахуй нэгж байгууллагууд сумын тамгын газарт салбар хариуцсан ажилтанд өгч нэгтгэн ирүүлдэг.
- **Аж үйлдвэр:** Аж ахуйн нэгжүүдийг эдийн засгийн үйл ажиллагаагаар ангилахдаа Нэгдсэн үндэсний байгууллагын эдийн засгийн үйл ажиллагааны Олон улсын стандарт ангиллыг мөрдөж байна. Үндсэн нэгжүүд мэдээг ирүүлдэг.

Нийт бүтээгдэхүүний өсөлтийг тооцохдоо: гол нэр төрлийн бүтээгдэхүүнийг 2010 оны зэрэгцүүлэх үнээр үнэлж тодорхойлсон болно.

Борлуулсан бүтээгдэхүүн нь аж ахуйн нэгж, байгууллагын тайлангийн хугацаанд оны үнээр үнэлж, худалдсан буюу гадагш гүйцэтгэсэн ажил, үйлчилгээний хэмжээ юм.

Гол нэр төрлийн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэл нь тухайн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэлийн биет хэмжээг харуулна.

Сүхбаатар аймгийн нийгэм, эдийн засгийн байдал

I. Нийгмийн үзүүлэлт

I.1 Өрх, Хүн ам

Эрүүл мэндийн газрын мэдээллээр 1 сард 79 хүүхэд шинээр мэндэлж 30 хүн нас баржээ. Хүн амын цэвэр өсөлт 49 болж урьд оны мөн үеэс 39 (44.3%)-өөр буурчээ. 1000 хүнд ногдох төрөлт 1.2, нас баралт 0.5 пункттэй байна.

Зураг.I.1 Төрсөн хүүхэд, нас барсан хүний тоо

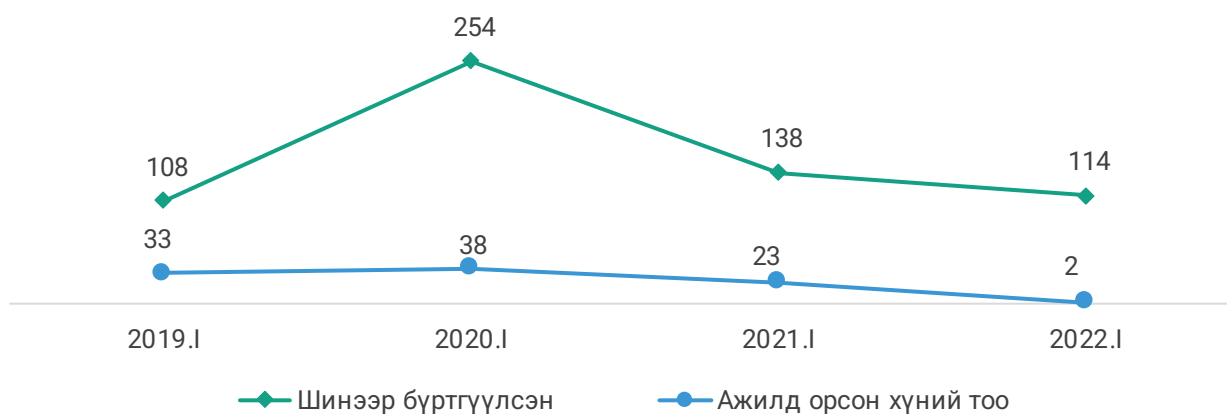

I.2 Хөдөлмөр

Хөдөлмөр, халамж үйлчилгээний газарт бүртгүүлсэн ажил хайгч иргэдийн тоо 2022 оны 1 дүгээр сарын эцэст 633 болсны 298 (47.1%) нь эмэгтэйчүүд байна. Эдгээр бүртгэлтэй ажил хайгчдын 566 нь ажилгүй иргэд байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс 167 (41.9%) хүнээр өссөн байна.

Эхний 1 сарын байдлаар хөдөлмөр халамж үйлчилгээний газарт 114 ажилгүй иргэн шинээр бүртгүүлсний 2 (1.8%) иргэн ажилд зуучлагдан оржээ.

Зураг.I.2. Хөдөлмөр эрхлэлтийн байгууллагад шинээр бүртгүүлсэн болон ажилд зуучлагдан орсон иргэд

Ажилгүй иргэдийн 444 (78.4%) нь 15-44 насны залуучууд эзэлж байна.

Бүртгэлтэй ажилгүй иргэдийн 3 (0.5%) нь магистр, доктор, 98 (17.3%) нь бакалавр, 11 (1.9%) нь тусгай дунд, 29 (5.1%) нь мэргэжлийн анхан шатны боловсролтой, 327 (57.8%) нь бүрэн дунд, 66 (11.7%) нь суурь, 26 (4.6%) нь бага боловсролтой, 6 (1.1%) боловсролгүй хүмүүс байна.

Зураг.1.3. Бүртгэлтэй ажилгүй иргэд, боловсролын түвшингээр

Эхний 1 сарын байдлаар 3 шинэ ажлын байр бий болсон нь, өмнөх оны мөн үеэс 5 (62.5%) -аар буурсан байна.

1.3 Нийгмийн даатгал, халамж:

Хөдөлмөр, халамж үйлчилгээний газрын мэдээллээр 1 дүгээр сард 21.6 мянган иргэнд 1.7 тэрбум төгрөгийн хөнгөлөлт, тусламж, дэмжлэгийг олгосон байна. Үүнийг төрлөөр нь авч үзвэл: Улсын төсвөөс нийгмийн халамжийн тэтгэврийг 1.2 мянган иргэнд 0.3 тэрбум төгрөг, нийгмийн халамжийн тэтгэмжийг 1.2 мянган иргэнд 0.2 тэрбум төгрөг, бусад хөнгөлөлт, тусламж, дэмжлэгт 15.3 мянган иргэнд 0.9 тэрбум төгрөгийг, орон нутгийн төсвөөс 0.2 мянган иргэнд 0.1 тэрбум төгрөгийг, цахим системээр эх, олон хүүхэдтэй өрх толгойлсон эх, эцгийн тэтгэмжийг 3.7 мянган иргэнд 0.2 тэрбум төгрөгийг тус тус олгожээ.

1.4 Эрүүл мэнд

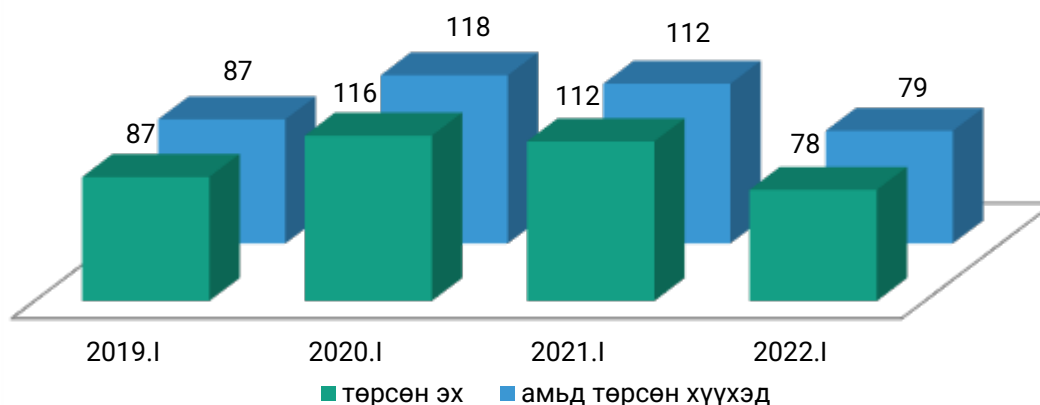
Аймгийн хэмжээнд 2022 онд 17.0 мянган хүнд үзлэг хийсэн ба урьдчилан сэргийлэх үзлэгт 6.3 мянган хүн хамрагдаж, 1.3 мянган хүн эмнэлэгт хэвтэн эмчлүүлсэн байна. Урьдчилан сэргийлэх үзлэгт 3.6 мянган хүн хамрагдсан нь урьд оны мөн үеэс 0.4 (9.6%) мянган хүнээр буурсан.

Түргэн тусламжийн дуудлага 1.4 мянган удаа гарсны 0.3 (19.9%) мянга нь алсын дуудлага байгаа нь урьд оны мөн үеэс 0.6 (2.1%) мянган удаагийн дуудлагаар буурсан байна.

Аймгийн хэмжээнд амаржсан эх 78, амьд төрсөн хүүхдийн тоо 79 болж, урьд оны мөн үеэс амаржсан эхийн тоо 34 (30.4%), хүүхдийн тоо 33 (29.5%)-аар тус тус буурсан байна.

Зураг.1.4. Амаржсан эх, амьд төрсөн хүүхдийн тоо

1 сарын байдлаар 2.8 мянган халдварт өвчний тохиолдол бүртгэгдэж өмнөх оны мөн үеэс 2.8 мянган (74.6 дахин) тохиолдлоор өсөхөд коронавирус /ковид-19/ халдвар 2.8 мянгаар нэмэгдсэн нь голлон нөлөөлсөн байна.

1.5 Гэмт хэрэг

Аймгийн хэмжээнд 2022 оны 1 сард 69 гэмт хэрэг бүртгэгдэж, өмнөх оноос 36 (2 дахин)-аар өсчээ.

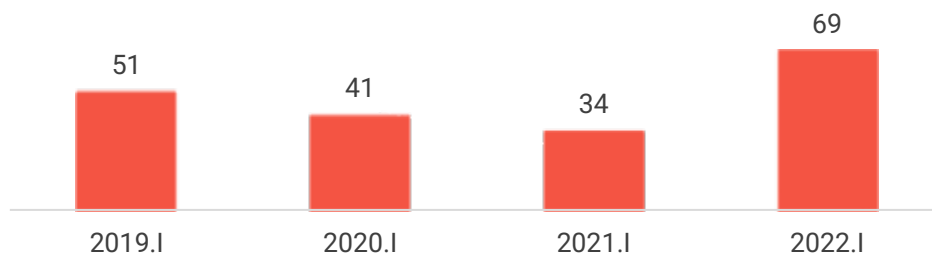
Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн улмаас 1 хүн нас барж, 11 хүн гэмтэж бэртсэн бөгөөд аж ахуйн нэгж, байгууллага, иргэдэд 3.1 тэрбум төгрөгийн хохирол учирсны 38.2 хувийг нөхөн төлүүлсэн байна.

Гэмт хэрэгт 56 хүн холбогдон сэжиглэгдсэний 8 (14.3%) хүн нь согтуугаар хэрэг үйлджээ.

Нийт 36 хүн эрүүлжигдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 17 (89.5%) хүнээр өссөн байна. Нийт эрүүлжигдсэн хүмүүсээс 1 хүн баривчлагдаж захиргааны арга хэмжээ авахуулсан байна.

Зураг.I.5. Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн тоо

II. Эдийн засгийн үзүүлэлт

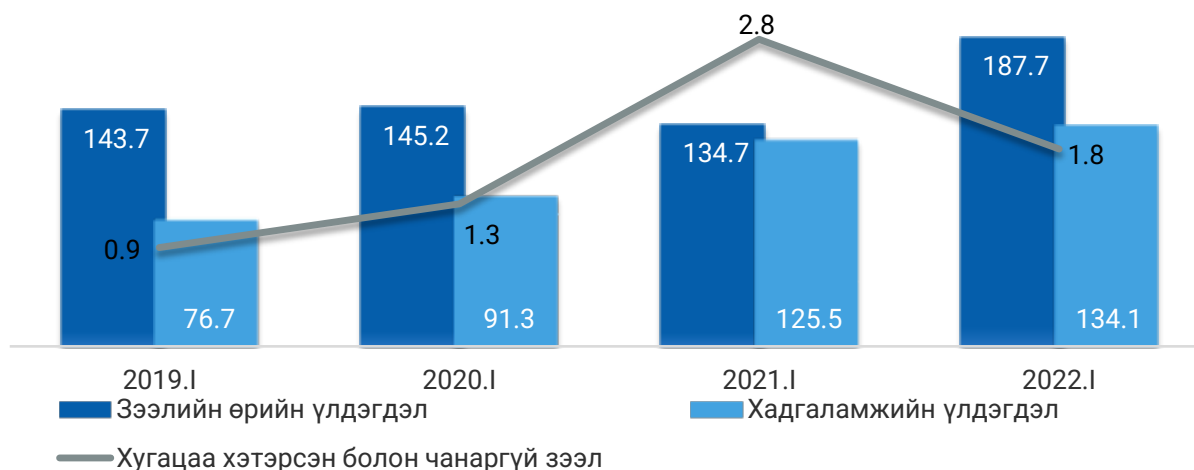
II.1 Мөнгө, банк:

Монгол банкны мэдээллээр ХААН, Төрийн, Хас, Голомт банкнуудаас аж ахуйн нэгж, байгууллага, иргэдэд олгосон зээлийн өрийн үлдэгдэл 187.7 тэрбум төгрөгт хүрсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 53.0 (39.3%) тэрбум төгрөгөөр өсжээ.

Банкнуудад хадгалуулсан иргэдийн төгрөгийн хадгаламжийн хэмжээ 139.3 тэрбум төгрөгт хүрсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 8.6 (6.8%) тэрбум төгрөгөөр өссөн байна.

Чанаргүй хугацаа хэтэрсэн зээл 1 дүгээр сарын эцэст 1.8 тэрбум болж, нийт зээлийн өрийн үлдэгдлийн 1.0 хувийг эзэлж байна.

Зураг.II.1. Зээлийн өрийн үлдэгдэл, хадгаламжийн үлдэгдэл, тэрбум.төг

II.2 Төрийн санхүү:

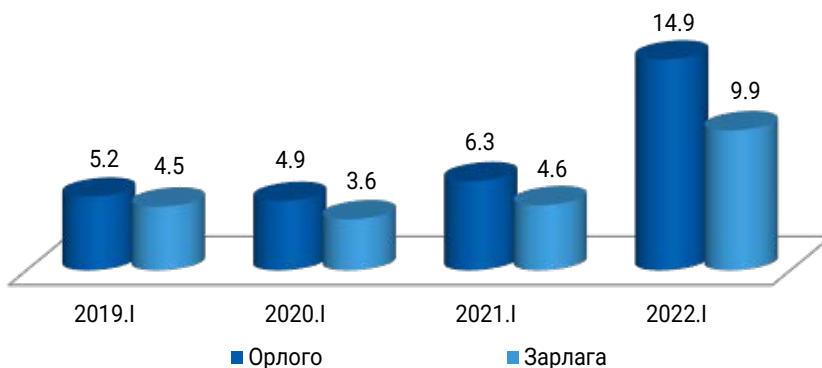
Аймгийн төсвийн нийт орлого 2022 оны 1 дүгээр сарын байдлаар 14.9 тэрбум төгрөг болж өмнөх оны мөн үеэс 8.6 (73.2%) тэрбум төгрөгөөр, төсвийн зарлага санхүүжилт 9.9 тэрбум төгрөг болж өмнөх оны мөн үеэс 5.3 (2.1 дахин) тэрбум төгрөгөөр тус тус өссөн байна.

Аймгийн нийт төсвийн 10.8 хувийг орон нутгийн төсвийн орлого, 5.0 хувийг Улсын төсвөөс олгох санхүүгийн дэмжлэг, 3.3 хувийг аймгаас авсан санхүүгийн

дэмжлэг, 80.1 хувийг урьд оны үлдэгдэл, 0.8 хувийг төсөвт байгууллагын өөрийн орлого тус тус эзэлж байна.

Зураг.II.2. Төсвийн орлого, зарлага, тэрбум.төг

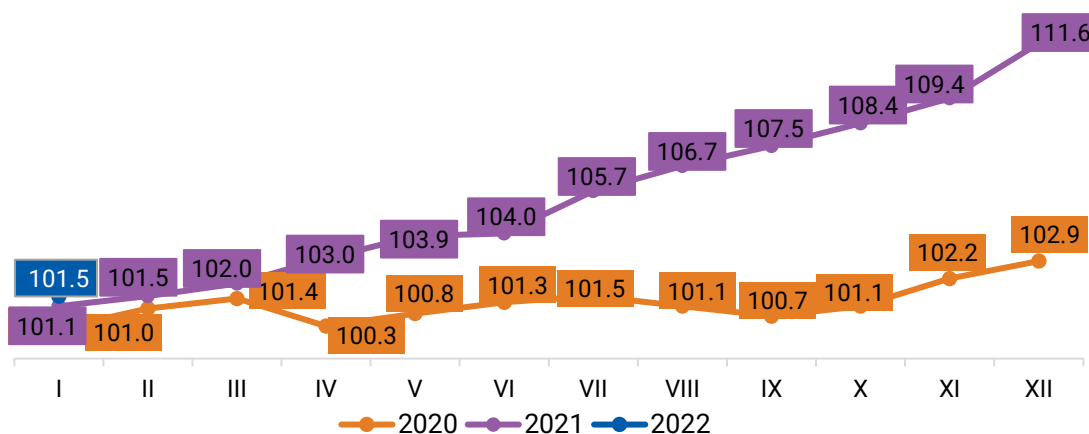

II.3 Хэрэглээний үнийн индекс

Хэрэглээний үнийн индекс гэдэг нь хэрэглэгчдийн худалдаж авсан бараа, үйлчилгээний нэр төрөл өөрчлөлтгүй тогтвортой байхад үнэ дунджаар хэрхэн өөрчлөгдөж буйг хэмждэг үзүүлэлт юм.

Хэрэглээний үнийн индекс 2022 оны 01 дүгээр сард өмнөх сараас 1.5 хувь, өмнөх оны мөн үеэс 12.0 хувиар тус тус өссөн.

Зураг.II.3 Хэрэглээний үнийн индекс (өмнөх оны 12 сар=100)

Ерөнхий индекс жилийн эцсээс 1.5 хувиар өсөхөд хүнсний бараа, согтууруулах бус ундааны бүлгийн үнэ 2.2 хувь, согтууруулах ундаа, тамхи, мансууруулах бодис 0.1 хувь, хувцас бөс барааны бүлгийн үнэ 1.5 хувь, орон сууц, ус, цахилгаан, хийн болон бусад түлш 2.3 хувь, гэр ахуйн тавилга, гэр ахуйн барааны бүлгийн үнэ 3.4 хувь, эм тариа, эмнэлгийн үйлчилгээний бүлгийн үнэ 0.1 хувь, боловсролын үйлчилгээний бүлгийн үнэ 2.1 хувь, бусад бараа, үйлчилгээ 2.5 хувиар тус тус өссөн нь нөлөөлжээ.

Хүснэгт. II.3. Хэрэглээний үнийн үнийн индекс, бүлгээр

Бараа үйлчилгээний бүлэг	$\frac{2022.I}{2021.I}$	$\frac{2022.I}{2021.XII}$
Ерөнхий индекс	112.0	101.5
Хүнсний бараа, согтууруулах бус ундаа	115.0	102.2
Согтууруулах ундаа, тамхи, мансууруулах бодис	105.1	100.1
Хувцас, бөс бараа, гутал	112.0	101.5
Орон сууц, ус, цахилгаан, хийн болон бусад түлш	111.6	102.3
Гэр ахуйн тавилга, гэр ахуйн бараа	115.2	103.4
Эм тариа, эмнэлэгийн үйлчилгээ	107.5	100.1
Тээвэр	117.5	99.9
Холбооны хэрэгсэл, шуудангийн үйлчилгээ	100.0	100.0
Амралт, чөлөөт цаг, соёлын бараа үйлчилгээ	100.8	100.0
Боловсролын үйлчилгээ	103.5	102.1
Зочид буудал, нийтийн хоол, дотуур байрны үйлчилгээ	103.2	100.0
Бусад бараа, үйлчилгээ	107.6	102.5

II.4 Хөдөө аж ахуй

Малын онд оролт: Том малын зүй хорогдол 2022 оны 1 дүгээр сард 317 толгой болж өмнөх оны мөн үеэс 8.1 мянган толгой буюу 96.2 хувиар буурсан байна. Том малын хорогдлыг төрлөөр нь авч үзвэл: адуу 15 толгой, үхэр 28 толгой, хонь 124 толгой, ямаа 150 толгой байна. Нийт хорогдлын 39.1 хувийг хонь, 47.3 хувийг ямаа эзэлж байна.

Аймгийн хэмжээнд 2022 оны 1 дүгээр сард 107 толгой мал өвчнөөр хорогдож нийт хорогдлын 33.8 хувийг эзэлж байна.

II.5 Аж үйлдвэр

Аж үйлдвэрийн нийт бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэл 2010 оны зэрэгцүүлэх үнээр 3.5 тэрбум төгрөг болж өмнөх оноос 0.5 (11.5%) тэрбум төгрөгөөр буурчээ. Ангиллаар нь өмнөх онтой харьцуулан авч үзвэл: уул уурхай, олборлох аж үйлдвэрийн салбарынх 0.1 (3.9%) тэрбум төгрөг, цахилгаан дулааны эрчим хүч үйлдвэрлэл, усан хангамжийн салбарынх 10.9 (2.1%) сая төгрөгөөр тус тус өсч, боловсруулах аж үйлдвэрийнх 0.6 (72.6%) тэрбум төгрөгөөр буурсан байна.

Оны үнээр 4.2 тэрбум төгрөгийн борлуулалт хийсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 15.7 (78.8%) тэрбум төгрөгөөр доогуур гүйцэтгэлтэй байна.

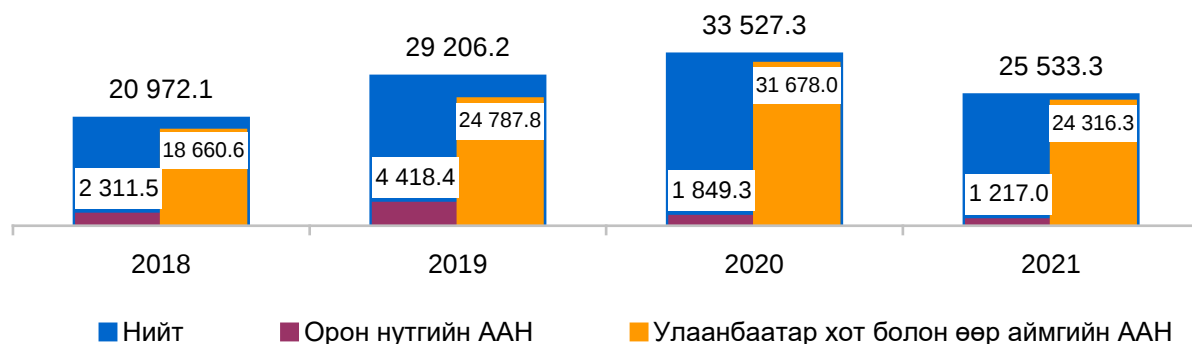
Гол нэр төрлийн бүтээгдэхүүнээс цайрын баяжмал, дулаан, түгээсэн цэвэр ус, бялуу, нарийн боов, хэвийн боов, талх, хэрчсэн гурил, монгол дээл, тэрлэг болон бусад монгол хувцас, гэрийн бүрээс туурга бусад хэрэгсэл, модон сандал, гэр бусад модон тавилга зэрэг нэр төрлийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлт өмнөх оны мөн үеэс өссөн байна.

II.6 Барилга

Барилгын байгууллагууд 2021 онд нийт 25.5 тэрбум төгрөгийн барилга угсралт, их засварын ажил гүйцэтгэсний 1.2 (4.8%) тэрбум төгрөг нь аймгийн барилгын байгууллага, 24.3 (95.2%) тэрбум төгрөг нь гадны барилгын байгууллагууд хийж гүйцэтгэсэн байна.

Зураг.II.4. Барилга угсралт, их засварын ажил, сая.төг

СҮХБААТАР АЙМГИЙН ЗАСАГ ДАРГЫН
ДЭРГЭДЭХ СТАТИСТИКИЙН ХЭЛТСИЙН
ДАРГА

Т.ЭРДЭНЭБАТ

ҮНДСЭН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД, жил бүрийн эцсийн байдлаар

	Хэмжих нэгж	2020	2021	2022	Зөрүү	$\frac{2022}{2021}$ %
Нийгмийн статистикийн үзүүлэлтүүд						
Төрсөн хүүхэд	хүн	118	112	79	- 33	70.5
Нялхасын эндэгдэл	хүн	1	1	1	-	100.0
Бүртгэлтэй ажилгүй иргэд	хүн	728	399	566	167	141.9
Халдварт өвчнөөр өвчлөгчид	хүн	78	38	2 833	2 795	74.6*
Бүртгэгдсэн гэмт хэрэг	тоо	41	34	69	35	202.9
Хэрэгт холбогсод	хүн	30	23	56	33	243.5
Макро эдийн засгийн статистикийн үзүүлэлт						
Хэрэглээний үнийн индексийн өөрчлөлт, оны эцэстэй харьцуулснаар, хувиар	хувь	100.2	101.1	101.5	0.4	-
Иргэдийн хадгаламж	сая.төг	91 270.5	125 480.5	117 307.9	-8 172.6	93.5
Зээлийн өрийн үлдэгдэл	сая.төг	145 238.6	134 696.2	187 741.7	53 045.5	139.4
Орон нутгийн төсвийн орлого	сая.төг	4 924.3	6 335.1	14 950.5	8 615.4	236.0
Орон нутгийн төсвийн зарлага	сая.төг	3 560.6	4 562.5	9 929.7	5 367.2	217.6
Том малын зүй бусын хорогдол	Бүгд	3 034.0	8 441.0	317.0	-8 124.0	3.8
- Тэмээ	тол	-	5	-	-	-
- Адуу	тол	56	192	15	- 177	7.8
- Үхэр	тол	185	548	28	- 520	5.1
- Хонь	тол	1 368	3 400	124	-3 276	3.6
- Ямаа	тол	1 425	4 296	150	-4 146	3.5
Аж үйлдвэрийн нийт бүтээгдэхүүн	сая.төг	3 997.4	3 983.9	3 524.8	- 459.1	88.5
- Борлуулсан бүтээгдэхүүн	сая.төг	14 136.3	19 968.3	4 238.1	-15 730.2	21.2

I.2 ХӨДӨЛМӨР**I.2.1 БҮРТГЭЛТЭЙ АЖИЛГҮЙ ИРГЭДИЙН ТОО, сумаар**

Сум	2020		2021		2022	$\frac{2022.I}{2021.I} \%$
	I	XII	I	XII	I	
Асгат	14	10	9	8	8	88.9
Баяндэлгэр	40	9	3	51	51	1.7*
Дарьганга	46	35	5	34	34	6.8*
Мөнххаан	65	7	11	38	38	3.5*
Наран	40	28	15	6	6	40.0
Онгон	31	11	25	37	37	148.0
Сүхбаатар	68	55	41	48	48	117.1
Түвшинширээ	64	57	74	83	83	112.2
Түмэнцогт	40	20	12	30	30	250.0
Уулбаян	104	32	48	10	10	20.8
Халзан	21	4	2	15	15	7.5*
Эрдэнэцагаан	34	50	37	32	32	86.5
Баруун-Урт	161	144	117	171	174	148.7
Дүн	728	462	399	563	566	141.9

I.2.2 БҮРТГЭЛТЭЙ АЖИЛГҮЙ ИРГЭДИЙН ТОО, сумаар, боловсрол, насны бүлгээр

Сум	Бүгд	эмэгтэй	Боловсролын түвшингээр								Насны бүлгээр					
			Магистр, доктор	Дээд боловсролтой	Тусгай дунд боловсролтой	Мэргэжлийн анхан шатны	Бүрэн дунд боловсролтой	Суурь	Бага	Боловсролгүй	15-24	25-34	35-44	45-54	55-59	60+
Асгат	8	5	-	3	-	1	2	1	1	-	3	3	2	-	-	-
Баяндэлгэр	51	24	-	7	-	3	33	7	1	-	15	17	8	9	2	-
Дарьганга	34	17	-	5	-	6	16	7	-	-	8	14	4	7	1	-
Мөнххаан	38	18	-	6	-	-	29	-	3	-	2	10	15	8	3	-
Наран	6	3	-	1	-	1	3	1	-	-	3	2	-	1	-	-
Онгон	37	17	-	7	-	-	23	7	-	-	5	12	10	7	3	-
Сүхбаатар	48	18	1	4	1	3	32	4	1	2	11	18	10	9	-	-
Түвшинширээ	83	37	-	11	5	5	30	21	11	-	14	31	20	15	2	1
Түмэнцогт	30	17	-	2	1	-	26	1	-	-	5	9	7	5	3	1
Уулбаян	10	5	-	3	-	-	2	2	2	1	-	5	4	1	-	-
Халзан	15	6	-	3	-	-	10	1	1	-	2	6	3	4	-	-
Эрдэнэцагаан	32	18	-	8	-	1	23	-	-	-	7	3	10	10	2	-
Баруун-Урт	174	81	2	38	4	9	98	14	6	3	41	68	37	24	4	-
Дүн	566	266	3	98	11	29	327	66	26	6	116	198	130	100	20	2

I.2.3 ШИНЭЭР БҮРТГҮҮЛСЭН АЖИЛГҮЙ ИРГЭДИЙН ТОО, сумаар

Сум	2020		2021		2022	$\frac{2022.I}{2021.I}$ %
	I	I-XII	I	I-XII	I	
Асгат	3	30	3	95	1	33.3
Баяндэлгэр	58	156	-	193	6	-
Дарьганга	-	55	1	177	2	200.0
Мөнххаан	30	184	7	96	5	71.4
Наран	4	118	-	98	4	-
Онгон	18	122	18	141	1	5.6
Сүхбаатар	4	157	10	122	5	50.0
Түвшинширээ	20	228	26	258	11	42.3
Түмэнцогт	14	137	14	125	15	107.1
Уулбаян	18	158	30	124	3	10.0
Халзан	13	41	-	39	-	-
Эрдэнэцагаан	2	110	6	103	4	66.7
Баруун-Урт	70	783	23	1 018	57	247.8
Дүн	254	2 279	138	2 589	114	82.6

I.2.4 БҮРТГЭЛТЭЙ АЖИЛГҮЙ ИРГЭДЭЭС АЖИЛД ОРСОН ХҮНИЙ ТОО, сумаар

Сум	2020		2021		2022	$\frac{2022.I}{2021.I}$ %
	I	I-XII	I	I-XII	I	
Асгат	1	9	3	52	-	-
Баяндэлгэр	11	65	-	35	-	-
Дарьганга	-	37	-	30	-	-
Мөнххаан	1	51	2	29	-	-
Наран	3	79	2	52	2	100.0
Онгон	-	43	3	49	-	-
Сүхбаатар	-	110	4	21	-	-
Түвшинширээ	-	69	6	81	-	-
Түмэнцогт	-	33	2	43	-	-
Уулбаян	13	52	-	37	-	-
Халзан	3	17	-	10	-	-
Эрдэнэцагаан	1	9	-	7	-	-
Баруун-Урт	5	272	1	161	-	-
Дүн	38	846	23	607	2	8.7

I.2.5 ШИНЭ АЖЛЫН БАЙРАНД АЖИЛЛАЖ БАЙГАА ХҮНИЙ ТОО, эдийн засгийн үйл ажиллагааны салбарын ангиллаар

Сум	Шинэ ажлын байранд орсон хүний тоо					Эдийн засгийн үйл ажиллагааны салбарын ангиллаар				
						Хөдөө аж ахуй, ойн аж ахуй, загас барилт, ан агнуур	Уул уурхай, олборлолт	Боловсруулах аж үйлдвэр	Үйлчилгээний бусад үйл ажиллагаа	Хүн хөлслөн ажиллуулдаг
	2021.I	2022.I								
		Байнгын	Түр	Улирал						
Асгат	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Баяндэлгэр	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Дарьганга	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Мөнххаан	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Наран	-	2	2	-	-	-	-	-	2	-
Онгон	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Сүхбаатар	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Түвшинширээ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Түмэнцогт	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Уулбаян	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Халзан	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Эрдэнэцагаан	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Баруун-Урт	-	1	1	-	-	-	-	-	1	-
Дүн	8	3	3	-	-	-	-	-	3	-

I.3.3 НИЙГМИЙН ХАЛАМЖИЙН САНГИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТ, сая.төг

Үзүүлэлт		2021.I		2022.I	
		Хүн тоо	сая.төг	Хүн тоо	сая.төг
Улсын төсөөс	1 Халамжийн тэтгэвэр	1 205	360.0	1 150	358.3
	2 Халамжийн тэтгэмж	1 192	143.0	1 156	160.1
	1. Асаргааны тэтгэмж	936	87.3	917	88.6
	байнгын асаргаа шаардлагатай Ахмад настныг асарч байгаа иргэд олгох тэтгэмж	529	46.6	488	43.8
	Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэнийг асарч байгаа иргэд олгох тэтгэмж	192	16.4	183	15.9
	Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүүхдийг асарч байгаа иргэд олгох тэтгэмж	182	21.3	207	25.3
	Бүтэн өнчин хүүхдийг үрчлэн авсан болон асран хамгаалж харгалзан дэмжиж байгаа иргэнд олгох тэтгэмж	13	1.1	14	1.3
	Гэр бүлийн тухай хуульд заасны дагуу хүүхдийг гэр бүлдээ авч асрамжилж байгаа иргэнд олгох тэтгэмж	6	0.7	7	0.7
	Хүүхэд, төрөл садангүй ганц бие ахмад настан болон ХБ иргэнийг гэр бүлдээ авч асран хамгаалах	14	1.2	18	1.6
	3 Хүнс тэжээлийн хөтөлбөрийн зардал	5 711	69.7	3 078	35.9
	4 Ахмад настны нийгмийн хамгаалалын тухай хуулийн дагуу олгогдож байгаа хөнгөлөлт тусламж	18	5.3	4 243	49.1
	5 Алдар цолтой ахмадуудад олгосон хөнгөлөлт тусламж	-	-	1	0.1
	6 ХБ-тэй иргэнд олгогдож буй хөнгөлөлт, тусламж	191	9.9	132	14.6
	7 Эх, олон хүүхэдтэй өрх толгойлсон эх, эцгийн тэтгэмж	-	-	3 656	181.7
	0-3 хүртэлх насны хүүхэд асарсны тэтгэмж	-	-	3 224	163.3
Халамжийн сангаас	Жирэмсэн эхийн тэтгэмж	-	-	431	16.4
	Ихэр хүүхдийн тэтгэмж	-	-	1	2.0
	8 Насны хишиг	-	-	2 822	223.0
	9 Алдарт эхийн одонтой эхчүүдэд олгосон тусламж	-	-	5 343	704.1
	1 Амжиргааг дэмжих нөхцөлт мөнгөн тэтгэмж	256	55.7	239	71.5
	Байнгын асаргаа шаардлагатай 16 ба түүнээс дээш насны иргэн	70	4.2	23	0.9
	16 хүртэлх насны байнгын асаргаа шаардлагатай хүүхдэд олгох мөнгөн тэтгэмж	186	51.5	206	58.6
	18 нас хүрээгүй байхдаа бүтэн өнчин болсон 18-24 насны иргэн	-	-	6	7.2
	Гэнэтийн аюулын улмаас орон гэргүй болсон өрхөд 1 удаа олгох тэтгэмж	-	-	4	4.8
	ДҮН	8 573	643.6	21 581	1 726.9

I.4 ЭРҮҮЛ МЭНД**I.4.1 ЭРҮҮЛ МЭНД**

	Хэмжих нэгж	2021.I	2022.I	Өсөлт	
				тоо	%
1. Нийт үзлэг	мян.хүн	17.1	17.0	-0.1	99.4
2. Ор хоног	мян.хүн	7.1	10.7	3.6	150.7
3. Урьдчилан сэргийлэх үзлэг	мян.хүн	4.0	3.6	-0.4	90.0
4. Эмчлүүлсэн хүний тоо	мян.хүн	0.9	1.3	0.4	144.4
5. Түргэн тусламжийн дуудлага	мян.хүн	1.1	1.4	0.3	127.3
Үүнээс: алсын дуудлага	мян.хүн	0.3	0.3	0	100.0
6. Осол гэмтлийн дуудлага	хүн	26	22.0	-4	84.6
Нийт нас баралт	хүн	24	30.0	6	125.0
8. Амаржсан эх	хүн	112	78.0	-34	69.6
Үүнээс: амьд төрсөн хүүхэд	хүн	112	79.0	-33	70.5
9. 1 хүртэл насандаа эндсэн хүүхэд	хүн	1	1	0	100.0
10. 1-5 хүртэлх насны эндсэн хүүхэд	хүн	1	1	0	100.0

I.4.2 ТӨРӨЛТ, ХҮҮХДИЙН ЭНДЭГДЭЛ, сумаар

Сум	Амаржсан эх	Амьд төрсөн хүүхэд	1 хүртэл насандаа эндсэн хүүхэд	1-5 хүртэлх насны эндсэн хүүхэд
Асгат	-	-	-	-
Баяндэлгэр	-	-	-	-
Дарьганга	-	-	-	-
Мөнххаан	-	-	-	-
Наран	-	-	-	-
Онгон	2	2	-	-
Сүхбаатар	-	-	-	-
Түвшинширээ	-	-	-	-
Түмэнцогт	-	-	-	-
Уулбаян	-	-	-	-
Халзан	-	-	-	-
Эрдэнэцагаан	3	3	-	-
Баруун-Урт	73	74	1	1
Дүн	78	79	1	1

I.4.3 ХАЛДВАРТ ӨВЧНИЙ ГАРАЛТ

Халдварт өвчин	Хэмжих нэгж	2021.1	2022.1	Өсөлт	
				тоо	хувь
Вируст гепатит	хүн	3	-	-	-
Цусан суулга	хүн	3	1	-2	33
Салхинцэцэг	хүн	1	-	-	-
Сүрьеэ	хүн	3	8	5	2.7*
Тэмбүү	хүн	6	3	-3	50.0
Трихоминиаз	хүн	13	8	-5	61.5
Заг	хүн	9	2	-7	22.2
Ковид-19	хүн	-	2 811	-	-
Бүгд	хүн	38	2 833	2 795	74.6*

I.4.4 ХАЛДВАРТ ӨВЧНӨӨР ӨВЧЛӨГЧДИЙН ТОО, сумаар

Сум	Халдвар өвчнөөр өвчлөгчид бүгд			Вируст гепатит	Гар хөл амны өвчин	Цусан суулга	Салхинцэцэг	Сүрьеэ	Тэмбүү	Заг	Трихоминиаз	Ковид-19
	2021.1	2022.1	1000 хүн тутамд									
Асгат	4	92	47.3	-	-	-	-	1	-	-	-	91
Баяндэлгэр	-	177	34.7	-	-	-	-	1	-	1	-	175
Дарьганга	1	47	15.0	-	-	-	-	-	-	-	1	46
Мөнххаан	3	134	27.2	-	-	-	-	-	-	-	-	134
Наран	-	16	9.6	-	-	-	-	-	-	-	-	16
Онгон	2	77	19.9	-	-	-	-	-	-	-	-	77
Сүхбаатар	-	82	24.0	-	-	-	-	-	-	-	1	81
Түвшинширээ	4	41	12.0	-	-	-	-	-	-	-	-	41
Түмэнцогт	1	41	16.3	-	-	-	-	-	-	-	-	41
Уулбаян	-	53	-	-	-	-	-	-	-	-	-	53
Халзан	2	126	68.9	-	-	-	-	-	-	-	-	126
Эрдэнэцагаан	3	75	10.9	-	-	-	-	2	-	-	-	73
Баруун-Урт	18	1 872	83.0	-	-	1	-	4	3	1	6	1 857
Дүн	38	2 833	44.1	0	0	1	0	8	3	2	8	2 811

I.5 ГЭМТ ХЭРЭГ**I.5.1 БҮРТГЭГДСЭН ХЭРГИЙН ТОО, төрлөөр**

Хэргийн төрөл	2020.I	2021.I	2022.I
Бүртгэгдсэн хэрэг-бүгд	41	34	69
Хүний амьд явах эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	2	-	1
Хүний эрүүл мэнд халдашгүй байдлын гэмт хэрэг	11	9	8
Хүний бэлгийн эрх чөлөө халдашгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	-	4	3
Өмчлөх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	27	18	54
Бусдын эд хөрөнгийг хулгайлах	20	13	37
Үүнээс: Хувийн өмчийг хулгайлах	4	3	10
Малын хулгай	16	10	27
Олон нийтийн аюулгүй байдлын ашиг сонирхолын эсрэг гэмт хэрэг	-	1	-
Хөдөлгөөний аюулгүй байдал, тээврийн хэрэгслийн ашиглалтын журмын эсрэг гэмт хэрэг	1	1	2
Бусад гэмт хэрэг	-	1	1
Гэмт хэргийн улмаас учирсан хохирол			
Гэмтэж осолдсон хүн	12	10	11
Нас барсан хүн	2	1	1
Нийт хохирол /сая төгрөг/	56.7	50.5	307.9
Нөхөн төлүүлсэн хохирол /хувь/	55.6	31.2	38.2

I.5.2. БҮРТГЭГДСЭН ХЭРГИЙН ТОО, сумаар

Сум	2020.I	2021.I	2022.I
Асгат	-	1	-
Баяндэлгэр	2	-	-
Дарьганга	2	3	1
Мөнххаан	2	4	9
Наран	3	-	13
Онгон	2	-	3
Сүхбаатар	12	3	7
Түвшинширээ	2	1	2
Түмэнцогт	2	2	6
Уулбаян	2	1	2
Халзан	-	1	2
Эрдэнэцагаан	5	5	4
Баруун-Урт	7	13	20
Дүн	41	34	69

I.5.3. СЭЖИГТЭН, ЯЛЛАГДАГЧИЙН ТОО

Сэжигтэн, яллагдагчийн тоо	2020.I	2021.I	2022.I
Бүгд	30	23	56
Үйлдэхдээ:			
-Бүлэглэсэн	8	4	26
-Согтуу байсан	10	13	8
Урьд ял шийтгэгдсэн	-	1	26
Эрүүлжигдсэн	55	19	36
Үүнээс: Баривчлуулсан хүн	3	4	1

I.5.4. СЭЖИГТЭН, ЯЛЛАГДАГЧИЙН ТОО, СУМААР

Сум	2020.I	2021.I	2022.I
Асгат	-	-	-
Баяндэлгэр	1	-	-
Дарьганга	1	3	-
Мөнххаан	1	1	8
Наран	2	-	13
Онгон	2	-	3
Сүхбаатар	7	3	3
Түвшинширээ	3	-	2
Түмэнцогт	2	2	5
Уулбаян	1	2	2
Халзан	-	1	2
Эрдэнэцагаан	4	3	4
Баруун-Урт	6	8	14
Дүн	30	23	56

II.1 МӨНГӨ, БАНК, ДААТГАЛ**II.1.1 ЗЭЭЛ, ХАДГАЛАМЖИЙН ҮЛДЭГДЭЛ, банкуудаар, сарын эцэст, сая.төг**

	Хэмжих нэгж	2020.I	2021.I	2022.I
Нийт зээлдэгч	тоо	24 684	24 267	28 986
Нийт зээлийн үлдэгдэл	тэрбум.төг	145.2	134.7	187.7
Анхаарал хандуулах зээлийн үлдэгдэл	тэрбум.төг	1.9	3.3	1.6
Чанаргүй зээлийн үлдэгдэл**	тэрбум.төг	1.3	2.8	1.8
Нийт хадгаламжийн данс эзэмшигчийн тоо /дансны тоогоор/	тоо	46 883	50 424	47 420
Нийт хадгаламжийн үлдэгдэл	тэрбум.төг	91.3	125.5	134.1
Хугацаагүй хадгаламжийн үлдэгдэл	тэрбум.төг	14.3	29	19.3
Хугацаатай хадгаламжийн үлдэгдэл	тэрбум.төг	77.0	96.5	114.8
Нийт банкны салбар, нэгж	тоо	35	35	35
Нийт банкны салбар, нэгжийн ажилтан	тоо	217	209	207
Нийт АТМ	тоо	24	27	27
Нийт төлбөрийн карт эзэмшигч	тоо	54 049	64 331	67 677

Тайлбар: Өмнөх онуудад хугацаа хэтэрсэн болон чанаргүй зээл нэгдсэн дүнгээр гардаг байсан нь өөрчлөлт орсон.

II.2 ТӨРИЙН САНХҮҮ**II.2.1 ОРОН НУТГИЙН ТӨСВИЙН ОРЛОГО, сая.төг**

	2021.I	2022.I			2022.I 2021.I %
		төл	гүйц	%	
1. Орон нутгийн төсвийн нийт орлого	6 335.1	8 259.3	14 950.5	181.0	236.0
Орон нутгийн төсвийн орлого	678.5	2 146.6	1 609.7	75.0	237.2
1.1 Аймгийн төсвийн орлого	531.8	841.3	486.2	57.8	91.4
Сумдын төсвийн орлого	146.7	1 305.3	1 123.5	86.1	7.6*
1.2 Улсын төсвөөс олгох санхүүгийн дэмжлэг	815.8	758.5	758.5	100.0	93.0
1.3 Аймгаас авсан санхүүгийн дэмжлэг	-	485.7	485.7	100.0	-
1.3 Улсын төсвөөс олгох тусгай зориулалтын шилжүүлэг	2 520.6	-	-	-	-
1.4 Урьд оны үлдэгдэл / орон нутгийн орлого	677.7	8.0	5 223.3	65.3*	7.7*
1.5 Урьд оны үлдэгдэл / Төсөвт байгууллага/	1 459.6	4 803.2	6 747.9	140.5	2.7*
1.6 Төсөвт байгууллага / өөрийн орлого/	182.9	57.3	125.4	218.8	68.6

II.2.2 ОРОН НУТГИЙН ТӨСВИЙН ЗАРЛАГА, сая.төг

	2021.I	2022.I			2022.I 2021.I %
		төл	гүйц	%	
2. Орон нутгийн төсвийн нийт зарлага	4 562.5	8 259.2	9 929.7	120.2	217.6
Аймгийн шууд харъяаны байгууллагын зарлага	1 080.8	1 155.5	947.1	82.0	87.6
Халамжийн сан	-	20.0	20.0	100.0	-
2.1 Шууд харьцдаг байгууллагын зарлага	464.4	445.8	402.4	90.3	86.6
Аймгийн Засаг даргын нөөц хөрөнгө	30.0	80.0	30.0	37.5	100.0
Засаг дарга	12.8	124.0	29.0	23.4	106.0
Сумдад олгосон санхүүгийн дэмжлэг	573.6	485.7	485.7	100.0	84.7
2.2 Сумдын тусгай зориулалтын шилжүүлгийн байгууллагуудын зарлага	2 401.8	-	-	-	-
2.2 Аймгийн соёлын байгууллагуудын УБТ тогтмол зардал	-	62.2	62.2	100.0	-
2.3 Сумдын орон нутгийн байгууллагуудын зарлага	424.3	1 583.0	1 479.1	93.4	3.5*
2.4 Аймгийн тусгай зохиулалтын шилжүүлгийн байгууллагын зарлага	118.8	-	-	-	-
Тусгай зохиулалтын шилжүүлгийн байгууллагын зарлага /орон нутгаас/	536.8	-	-	-	-
Аймгийн байгууллагуудын зарлага	-	172.7	142.4	82.5	-
Соёлын байгууллагуудын УБТ тогтмол/ сум/	-	425.3	425.6	100.1	-
Урьд оны үлдэгдэл / Төсөвт байгууллага/	-	4 803.2	6 747.9	140.5	-
Төсөвт байгууллага / өөрийн орлого/	-	57.3	125.4	218.8	-

II.2.3 АЙМГИЙН ТӨСВИЙН ОРЛОГО, сумаар, сая.төг

	2021.I	2021.I		Татварын орлого		Татварын бус орлого		Санхүүгийн дэмжлэг	
		төл	гүйц	төл	гүйц	төл	гүйц	төл	гүйц
Асгат	156.8	63.9	60.6	14.5	11.1	-	0.1	49.4	49.4
Баяндэлгэр	276.1	69.4	63.5	26.7	22.5	3.5	1.8	39.2	39.2
Дарьганга	226.1	63.4	55.2	25.8	17.9	1.9	1.7	35.6	35.6
Мөнххаан	223.5	66.7	67.4	19.8	20.0	4.0	4.4	43.0	43.0
Наран	126.1	49.8	42.2	7.6	-	-	-	42.2	42.2
Онгон	425.8	70.1	58.1	48.9	37.1	0.6	0.5	20.5	20.5
Сүхбаатар	630.5	61.9	24.8	35.1	-	2.0	-	24.8	24.8
Түвшинширээ	232.2	59.1	62.7	12.3	15.1	1.6	2.2	45.4	45.4
Түмэнцогт	369.6	43.2	57.8	12.5	21.7	0.5	5.8	30.3	30.3
Уулбаян	228.4	68.2	57.1	17.0	11.0	5.7	0.7	45.5	45.5
Халзан	153.7	60.4	53.8	18.5	5.8	0.6	6.6	41.3	41.3
Эрдэнэцагаан	470.8	138.2	115.0	62.6	43.0	7.0	3.4	68.6	68.6
Баруун-Урт	1 451.1	491.0	405.3	470.0	368.5	21.0	36.8	-	-
Сумын дүн	4 970.7	1 305.3	1 123.5	771.3	573.7	48.4	64.1	485.8	485.8
Аймгийн төсөв	1 343.2	841.3	486.2	60.0	124.4	508.5	89.0	272.7	272.7
Аймгийн дүн	6 313.9	2 146.6	1 609.7	831.3	698.1	556.9	153.1	758.5	758.5

II.2.4 АЙМГИЙН ТӨСВИЙН ЗАРЛАГА, сумаар, сая.төг

Сум	2021.I	2022.I		Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил		Нийгмийн даатгалын шимтгэл		Байр ашиглалт		Хангамжийн материал	
		төл	гүйц	төл	гүйц	төл	гүйц	төл	гүйц	төл	гүйц
Асгат	98.5	141.4	58.7	42.3	36.4	5.3	2.2	19.7	7.4	2.2	1.5
Баяндэлгэр	204.1	674.4	106.6	54.6	47.4	6.8	4.7	28.8	15.9	2.9	2.5
Дарьганга	169.4	275.2	79.1	44.0	39.5	5.5	4.7	41.6	33.8	3.0	0.1
Мөнххаан	206.9	240.4	113.9	54.7	49.4	6.8	6.3	30.9	23.6	4.5	3.8
Наран	88.3	98.1	69.5	36.0	27.3	4.5	3.5	21.6	15.2	1.3	1.3
Онгон	189.1	349.3	150.1	43.4	40.0	5.4	4.9	43.4	34.7	2.4	1.8
Сүхбаатар	159.0	894.7	651.9	42.5	34.7	5.3	4.7	96.9	57.3	2.0	1.7
Түвшинширээ	165.7	137.3	74.6	49.8	45.6	6.2	6.2	30.9	3.9	2.3	1.7
Түмэнцогт	189.3	656.6	260.3	42.1	38.7	5.3	4.5	77.8	62.1	3.3	1.1
Уулбаян	129.1	163.4	64.5	45.3	41.4	5.7	5.3	27.1	6.0	1.8	0.2
Халзан	130.7	121.5	103.4	37.4	33.9	4.7	4.2	33.7	31.8	1.6	1.2
Эрдэнэцагаан	211.2	700.6	87.6	75.3	54.1	9.9	6.2	57.1	20.1	8.3	2.3
Баруун-Урт	960.8	945.3	302.2	186.0	165.8	23.3	19.4	247.8	9.4	20.0	3.4
Сумын дүн	2 902.1	5 398.2	2 122.4	753.4	654.2	94.7	76.8	757.3	321.2	55.6	22.6
Аймгийн төсөв	501.6	2 861.2	1 237.4	214.0	179.5	26.7	20.0	174.9	106.7	23.1	12.1
Аймгийн дүн	3 403.7	8 259.4	3 359.8	967.4	833.7	121.4	96.8	932.2	427.9	78.7	34.7

Тайлбар: Санхүү төрийн сангийн хэлтсийн мэдээгээр

II.3 ҮНЭ**II.3.1 ХЭРЭГЛЭЭНИЙ БАРАА, ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ҮНИЙН ИНДЕКС**

Барааны бүлгээр	<u>2022.I</u> 2021.I	<u>2022.I</u> 2021.XII
ЕРӨНХИЙ ИНДЕКС	112.0	101.5
ХҮНСНИЙ БАРАА, СОГТУУРУУЛАХ БУС УНДАА	115.0	102.2
Хүнсний бараа	116.2	102.4
Талх, гурил, будаа	111.1	101.3
Мах, махан бүтээгдэхүүн	115.9	104.0
Сүү, сүүн бүтээгдэхүүн, өндөг	117.4	103.3
Төрөл бүрийн өөх, тос	137.7	101.2
Жимс, жимсгэнэ	121.4	100.1
Төмс, хүнсний ногоо	126.2	103.7
Саахар, жимсний чанамал, чихэр, шоколад	114.3	102.8
Хүнсний бусад бүтээгдэхүүн	108.3	100.0
Согтууруулах бус ундаа	103.2	100.7
СОГТУУРУУЛАХ УНДАА, ТАМХИ, МАНСУУРУУЛАХ БОДИС	105.1	100.1
Согтууруулах ундаа	108.3	100.3
Тамхи	103.9	100.0
ХУВЦАС, БӨС БАРАА, ГУТАЛ	112.0	101.5
Хувцас, бөс бараа	116.1	102.2
Хөвөн бөс, бараа	124.6	114.8
Бүх төрлийн хувцас	116.1	101.6
Жижиг эдлэл, хэрэгсэл	110.0	108.6
Гутал	103.6	100.0
ОРОН СУУЦ, УС, ЦАХИЛГААН, ХИЙН БОЛОН БУСАД ТҮЛШ	111.6	102.3
Орон сууцны бодит түрээс	108.7	100.0
Орон сууцны засвар, үйлчилгээ	122.9	102.5
Усан хангамж, бусад үйлчилгээ	100.0	100.0
Цахилгаан, хийн болон бусад түлш	106.7	102.7
ГЭР АХУЙН ТАВИЛГА, ГЭР АХУЙН БАРАА	115.2	103.4
Тавилга, хэрэгсэл, хивс, дэвсгэр	117.1	103.1
Оёмол, нэхмэл эдлэл	112.6	106.3
Цахилгаан бараа	117.1	101.5
Шилэн эдлэл, сав суулга	111.0	102.0
Багаж хэрэгсэл	120.9	110.7
Цэвэрлэгээний болон бусад жижиг бараа	109.5	100.0
ЭМ, ТАРИА, ЭМНЭЛЭГИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭ	107.5	100.1
Эм, тариа, эмнэлэгийн хэрэгсэл	110.6	100.2
Амбулаторийн үйлчилгээ	100.0	100.0
Эмнэлэгт хэвтэж эмчлүүлэх үйлчилгээ	100.0	100.0
ТЭЭВЭР	117.5	99.9
Тээврийн хэрэгслийн худалдан авалт	100.0	100.0
Хувийн тээврийн хэрэгслийн засвар, үйлчилгээ	134.5	99.8
Тээврийн үйлчилгээ	137.8	100.0
ХОЛБООНЫ ХЭРЭГСЭЛ, ШУУДАНГИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭ	100.0	100.0
АМРАЛТ, ЧӨЛӨӨТ ЦАГ, СОЁЛЫН БАРАА ҮЙЛЧИЛГЭЭ	100.8	100.0
Дуу, дүрс, гэрэл зураг, бусад тоног төхөөрөмж	100.0	100.0
Чөлөөт цаг, соёлын үйлчилгээ	100.5	100.0
Ном, сонин бичгийн хэрэгсэл	102.1	100.0
БОЛОВСРОЛЫН ҮЙЛЧИЛГЭЭ	103.5	102.1
ЗОЧИД БУУДАЛ, НИЙТИЙН ХООЛ, ДОТУУР БАЙРНЫ ҮЙЛЧИЛГЭЭ	103.2	100.0
Нийтийн хоолны үйлчилгээ	104.5	100.0
Зочид буудал, дотуур байрны үйлчилгээ	100.0	100.0
БУСАД БАРАА, ҮЙЛЧИЛГЭЭ	107.6	102.5
Хувь хүнд хандсан үйлчилгээ	109.6	103.2
Хувь хүний эд зүйл, хэрэглэл	103.0	100.6
Санхүүгийн үйлчилгээ	100.0	100.0

II.3.2 ХЭРЭГЛЭЭНИЙ ҮНЭ, хүнсний гол нэр төрлийн барааны үнэ

Нэр төрөл	2020.I	2021.I	2022.I	$\frac{2022.I}{2021.I}$ %
1-р зэргийн гурил, кг	1 300	1 447	1 576	108.9
Хонины мах /цул/, кг	7 900	9 000	10 000	111.1
Үхрийн мах /цул/, кг	9 000	10 400	13 000	125.0
Ямааны ястай мах, кг	7 200	7 500	9 000	120.0
Элсэн чихэр, кг	1 957	2 396	2 893	120.7
Цагаан будаа, кг	2 283	2 483	2 813	113.3
Шингэн сүү, л	2 380	2 475	3 300	133.3
Ноолуур, кг	82 000	-	-	-
Бензин, А-80, 1 литр	1 860	1 483	2 283	153.9
Бензин, А-92, 1 литр	1 930	1 567	2 407	153.6
Дизелийн түлш, литр	2 503	2 147	2 940	136.9
Боодолтой өвс	7 500	9 250	4 000	43.2

II.3.3 ХӨДӨӨ АЖ АХУЙН ЗАРИМ БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ ЗАХ ЗЭЭЛИЙН ДУНДАЖ ҮНЭ

Бүтээгдэхүүний төрөл	2020.I	2021.I	2022.I	$\frac{2022.I}{2021.I}$ %
Адууны дэл	5 500	5 000	5 000	100.0
Адууны сүүл	8 000	10 000	10 000	100.0
Адууны шир	8 000	10 000	5 000	-
Үхрийн шир 1.8-2.3 метрийн хэмжээтэй	6 500	3 000	5 000	166.7
Үхрийн шир 2.3 метрээс дээш хэмжээтэй	6 500	3 000	5 000	166.7
Хонины ноостой нэхий	750	750	1 000	133.3
Ямааны ноолууртай арьс	30 000	25 000	40 000	160.0
Сонгино	1 900	3 500	2 500	71.4
Сармис	6 500	16 000	-	-
Өргөст хэмх	6 500	7 500	11 500	-
Улаан лооль	6 250	6 250	9 500	152.0
Өндөг	370	600	480	80.0

II.4.1 ЗҮЙ БУСЫН ХОРОГДОЛ ТОМ МАЛ, малын төрлөөр

Малын төрөл	Хорогдол бүгд			Оны эхний малд том малын хорогдлын эзлэх хувь		
	2020.1	2021.1	2022.1	2020.1	2021.1	2022.1
Тэмээ	-	5	-	-	0.1	-
Адуу	56	192	15	0.0	0.1	0.0
Үхэр	185	548	28	0.1	0.2	0.0
Хонь	1 368	3 400	124	0.1	0.2	0.0
Ямаа	1 425	4 296	150	0.1	0.3	0.0
Бүгд	3 034	8 441	317	0.1	0.2	0.0

II.4.2 ЗҮЙ БУСЫН ХОРОГДОЛ ТОМ МАЛ, сумаар

Сум	Хорогдол бүгд			Оны эхний малд том малын хорогдлын эзлэх хувь		
	2020.1	2021.1	2022.1	2020.1	2021.1	2022.1
Асгат	326	2 258	-	0.2	1.2	-
Баяндэлгэр	-	869	-	-	0.2	-
Дарьганга	287	727	167	0.1	0.3	0.1
Мөнххаан	350	1 340	19	0.1	0.3	0.0
Наран	128	151	24	0.1	0.1	0.0
Онгон	-	488	-	-	0.1	-
Сүхбаатар	801	1 102	-	0.2	0.3	-
Түвшинширээ	138	59	-	0.0	0.0	-
Түмэнцогт	-	778	-	-	0.6	-
Уулбаян	671	-	-	0.3	-	-
Халзан	-	-	-	-	-	-
Эрдэнэцагаан	-	554	-	-	0.1	-
Баруун-Урт	333	115	107	0.1	0.0	0.0
Бүгд	3 034	8 441	317	0.1	0.2	0.0

II.7 АЖ ҮЙЛДВЭР**II.5.1 АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН НИЙТ БҮТЭЭГДЭХҮҮН, 2010 оны зэрэгцүүлэх үнээр, сая.төг**

Аж үйлдвэрийн салбар	2021.1	2022.1	Дүнд эзлэх хувь	
			2021.1	2022.1
Уул уурхай, олборлох аж үйлдвэр	2 672.9	2 778.6	67.1	78.8
Нүүрс	272.3	236.2	6.8	6.7
Цайрын баяжмал	1 704.3	2 303.7	42.8	65.4
Төмрийн хүдрийн баяжмал	-	-	-	-
Хайлуур жоншны баяжмал	696.0	238.7	17.5	6.8
Хайлуур жонш	-	-	-	-
Хайрга	-	-	-	-
Боловсруулах аж үйлдвэр	790.2	214.5	19.8	6.1
Хүнсний бүтээгдэхүүн, ундаа үйлдвэрлэлт	781.4	190.4	19.6	5.4
Дээрхи ангид ороогүй бусад үйлдвэрлэл	8.8	24.1	0.2	0.7
Цахилгаан, дулааны эрчим хүч үйлдвэрлэлт, усан хангамж	520.8	531.7	13.1	15.1
Цахилгаан, дулаан, уур үйлдвэрлэл	504.7	514.3	12.7	14.6
Ус хуримтлуулах, ариутгах, усан хангамжийн үйл ажиллагаа	16.0	17.4	0.4	0.5
Дүн	3 983.9	3 524.8	100.0	100.0

II.5.2 АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН БОРЛУУЛСАН БҮТЭЭГДЭХҮҮН, оны үнээр, сая.төг

Аж үйлдвэрийн салбар	2021.1	2022.1	Дүнд эзлэх хувь	
			2021.1	2022.1
Уул уурхай, олборлох аж үйлдвэр	15 822.4	1 840.5	79.2	43.4
Нүүрс	704.3	311.9	3.5	7.4
Цайрын баяжмал	13 140.5	890.6	65.8	21.0
Төмрийн хүдрийн баяжмал	-	-	-	-
Хайлуур жоншны баяжмал	1 977.5	637.9	9.9	15.1
Хайлуур жонш	-	-	-	-
Хайрга	-	-	-	-
Боловсруулах аж үйлдвэр	2 490.2	536.1	12.5	12.6
Хүнсний бүтээгдэхүүн, ундаа үйлдвэрлэлт	2 462.7	455.7	12.3	10.8
Дээрхи ангид ороогүй бусад үйлдвэрлэл	27.6	80.4	0.1	1.9
Цахилгаан, дулааны эрчим хүч үйлдвэрлэлт, усан хангамж	1 655.7	1 861.5	8.3	43.9
Цахилгаан, дулаан, уур үйлдвэрлэл	1 595.9	1 780.8	8.0	42.0
Ус хуримтлуулах, ариутгах, усан хангамжийн үйл ажиллагаа	59.8	80.7	0.3	1.9
Дүн	19 968.3	4 238.1	100.0	100.0

II.5.3 АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН САЛБАРЫН БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ НИЙТ ҮЙЛДВЭРЛЭЛ, оны үнээр, сая.төг

Гол нэр төрлийн бүтээгдэхүүн	2021.I	2022.I	$\frac{2022.I}{2021.I}$ %
Уул уурхай, олборлох аж үйлдвэр	6 550.3	6 350.4	96.9
Хүрэн нүүрс	704.3	311.9	44.3
Цайрын баяжмал	3 868.5	5 400.6	139.6
Төмрийн хүдрийн баяжмал	-	-	-
Хайлуур жоншны баяжмал	1 977.5	637.9	32.3
Хайлуур жонш	-	-	-
Хайрга, шороо	-	-	-
Цахилгаан дулааны эрчим хүч үйлдвэрлэл, усан хангамж	1 633.6	1 761.1	107.8
Дулааны эрчим хүч	968.2	1 042.8	107.7
Түгээсэн цэвэр ус	39.8	80.7	202.8
Цахилгаан	625.6	637.5	101.9
Хүнсний бүтээгдэхүүн, ундаа, ус үйлдвэрлэл	1 496.2	429.2	28.7
Бууз, банш	15.9	1.4	8.6
Бялуу	1.3	11.0	8.5*
Зайрмаг	-	-	-
Нарийн боов	21.4	41.8	195.3
Хэвийн боов	110.2	164.6	149.4
Талх	38.2	46.9	122.7
Хэрчсэн гурил	0.3	13.3	44.4*
Хийжүүлсэн цэвэр ус, рашаан	11.3	11.0	97.3
Адууны мах	108.9	4.7	4.3
Үхрийн мах	270.5	34.1	12.6
Хонины мах	299.7	80.6	26.9
Ямааны мах	618.5	19.8	3.2
Хувцас үйлдвэрлэл	23.3	51.1	219.2
Ажлын болон тамирын хувцас	0.1	0.5	4.7*
Дээлнээс бусад монгол хувцас	2.0	5.4	2.7*
Гутал	-	0.2	-
Монгол дээл,тэрлэг	20.5	38.4	187.4
Оёмол хүрэм	0.6	2.0	3.3*
Өмд	-	0.1	-
Бусад хувцас	0.1	0.1	90.0
Гэрийн бүрээс, туурга болон бусад хэрэгсэл	-	3.8	-
Морины нэмнээ болон бусад хэрэгсэл	-	0.6	-
Модон эдлэл	3.7	29.0	788.0
Гал тогооны өрөөний модон тавилга	1.2	0.0	0.0
Гэрийн бусад модон тавилга	2.4	28.3	11.8*
Модон сандал	0.1	0.3	3.1*
Гэрийн мод болон бусад хэрэгсэл	-	0.3	-
Төрөл бүрийн модон эдлэл	-	0.2	-
Барилгын бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	0.0	0.0	-
Бетон зуурмаг	-	-	-
Блок	-	-	-
Бакум цонх	-	-	-
ДҮН	9 707.1	8 620.7	88.8

II.5.4 АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН САЛБАРЫН ГОЛ НЭР ТӨРЛИЙН БҮТЭЭГДЭХҮҮН ҮЙЛДВЭРЛЭЛ, гол нэр төрлөөр

Гол нэр төрлийн бүтээгдэхүүн	Хэмжих нэгж	2021.1	2022.1	$\frac{2022.1}{2021.1}$ %
Уул уурхай, олборлох аж үйлдвэр				
Хүрэн нүүрс	мян.тн	15.6	13.6	86.9
Цайрын баяжмал	мян.тн	4.7	6.4	135.2
Төмрийн хүдрийн баяжмал	мян.тн	-	-	-
Хайлуур жоншны баяжмал	мян.тн	2.0	0.7	34.1
Хайлуур жонш	мян.тн	-	-	-
Хайрга, шороо	мян.м3	-	-	-
Цахилгаан дулааны эрчим хүч үйлдвэрлэл, усан хангамж				
Дулааны эрчим хүч	мян.гкал	17.4	18.1	104.0
Түгээсэн цэвэр ус	мян.м3	21.7	43.9	202.5
Цахилгаан	сая.квт	4.3	4.4	102.3
Хүнсний бүтээгдэхүүн, ундаа, ус үйлдвэрлэл				
Бууз, банш	тн	2.4	0.2	9.2
Бялуу	тн	0.2	0.5	2.5*
Зайрмаг	мян.ш	-	-	-
Нарийн боов	тн	4.4	11.2	2.5*
Хэвийн боов	тн	19.4	25.6	132.1
Талх	тн	17.4	27.4	157.4
Хэрчсэн гурил	тн	0.1	7.0	70.4*
Хийжүүлсэн цэвэр ус, рашаан	мян.л	82.4	80.7	97.9
Адууны мах	тн	19.4	0.9	4.4
Үхрийн мах	тн	41.2	4.0	9.7
Хонины мах	тн	154.8	12.4	8.0
Ямааны мах	тн	117.7	3.6	3.1
Хувцас үйлдвэрлэл				
Ажлын болон тамирын хувцас	ш	2	9.0	4.5*
Дээлнээс бусад монгол хувцас	ш	31	119.0	3.8*
Гутал	хос	-	3.0	-
Монгол дээл,тэрлэг	ш	231	477.0	206.5
Оёмол хүрэм	ш	14	28.0	200.0
Өмд	ш	-	10.0	-
Бусад хувцас	ш	5	4.0	80.0
Гэрийн бүрээс, туурга болон бусад хэрэгсэл	ш	-	32.0	-
Морины нэмнээ болон бусад хэрэгсэл	ш	-	4.0	-
Модон эдлэл				
Гал тогооны өрөөний модон тавилга	ш	2	-	-
Гэрийн бусад модон тавилга	ш	7	10.0	142.9
Модон сандал	ш	2	10.0	5.0*
Гэрийн мод болон бусад хэрэгсэл	ш	-	2.0	-
Төрөл бүрийн модон эдлэл	ш	-	5.0	-
Барилгын бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл				
Бетон зуурмаг	м3	-	-	-
Блок	мян.ш	-	-	-
Бакум цонх	м3	-	-	-

II.6 БАРИЛГА**II.6.1 БАРИЛГА УГСРАЛТ, ИХ ЗАСВАРЫН АЖИЛ, сая.төг**

Үзүүлэлт	2018.I-XII	2019.I-XII	2020.I-XII	2021.I-XII	%
Барилга угсралт, их засварын ажил, Бүгд	20 972.1	29 206.2	33 527.3	25 533.3	76.2
Үүнээс: Аймгийн барилгын байгууллага	2 311.5	4 418.4	1 849.3	1 217.0	65.8
Гадны барилгын байгууллага	18 660.6	24 787.8	31 678.0	24 316.3	76.8

II.6.2 БАРИЛГА УГСРАЛТ, ИХ ЗАСВАРЫН АЖИЛ, барилгын төрлөөр, сая.төг

Барилгын төрөл	2018	2019	2020	2021	$\frac{2021}{2020}$ %
Нийт	20 972.1	29 206.2	33 527.3	25 533.3	76.2
Орон сууцны барилга	6 372.0	8 025.3	6 601.3	4 209.4	63.8
Орон сууцны бус барилга	5 132.2	17 570.6	20 363.3	8 660.9	42.5
Үйлдвэрийн	39.8	0.0	433.3	236.6	54.6
Худалдаа, үйлчилгээний	1 135.2	866.1	7 968.4	125.4	1.6
Эмнэлэгийн	2 046.1	736.4	-	1 211.7	-
Сургууль, соёлын	1 711.4	13 932.0	11 024.0	4 577.2	41.5
Бусад	199.8	2 036.1	937.6	2 510.0	2.7*
Инженерийн барилга, байгууламж	8 183.3	1 851.7	4 594.2	10 208.3	222.2
Эрчим хүчний	3 170.3	70.0	-	20.0	-
Авто зам	0.0	724.0	700.4	4 322.9	6.2*
Далан, суваг, шугам, сүлжээ	4 648.7	570.6	836.5	1 134.4	135.6
Бусад (зам, талбайн бусад ажил)	364.3	487.1	3 057.3	4 731.1	154.7
Их засварын ажил	1 284.6	1 758.5	1 968.4	2 454.6	124.7

II.6.3 БАРИЛГА УГСРАЛТ, ИХ ЗАСВАРЫН АЖИЛ, сумаар, сая.төг

Сум	2018	2019	2020	2021	$\frac{2021}{2020}$ %
Асгат	286.0	312.0	538.7	100.7	18.7
Баяндэлгэр	-	158.4	831.6	300.0	36.1
Дарьганга	865.3	400.0	-	942.7	-
Мөнххаан	584.9	1 305.0	242.0	1 130.9	4.7*
Наран	508.6	593.9	260.0	160.0	61.5
Онгон	40.0	542.4	1 105.0	5.0	0.5
Сүхбаатар	849.9	1 992.2	725.1	1 272.6	175.5
Түвшинширээ	120.5	2 917.6	1 566.8	159.4	10.2
Түмэнцогт	-	227.0	409.0	-	-
Уулбаян	511.9	1 651.3	488.5	616.4	126.2
Халзан	240.1	1 697.8	582.0	-	-
Эрдэнэцагаан	3 151.4	786.0	2 383.4	280.0	11.7
Баруун-Урт	13 774.6	16 622.8	24 395.2	20 565.5	84.3
Нийт	20 933.1	29 206.2	33 527.3	25 533.3	76.2

